

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060105

DOM
2012-10-30
Stockholm

Mål nr
P 4796-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2012-05-04 i mål nr P 352-12,
se bilaga A

KLAGANDE

Miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun
191 86 Sollentuna

MOTPART

S E

SAKEN

Föreläggande att åtgärda tujor på fastigheten X i Sollentuna kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1036789

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun (nämnden) har överklagat mark- och miljödomstolens dom och yrkat att länsstyrelsens beslut ska stå fast i sin helhet.

S E har bestritt bifall till överklagandet.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har i allt väsentligt utvecklat sin talan på samma sätt som vid mark- och miljödomstolen med följande tillägg och förtydliganden.

Nämnden

Bygglovsenheten kunde vid ett platsbesök den 13 juni 2010 konstatera att skuggning på den aktuella uteplatsen påbörjades redan vid kl. 16.30. Timmarna efter en ordinarie arbetsdags slut cirka kl. 17.00 är den mest värdefulla tiden då man kan njuta av solen och koppla av på uteplatsen en solig dag. Tujornas höjd och läge begränsar möjligheten kraftigt och i framtiden kommer tiden att krympa ytterligare ju mer tujorna växer. Nämnden bedömer läget och utsträckningen av tujorna i kombination med andra träd i söderläge som en betydande olägenhet för Y. Tujorna är täta och skuggningen kan liknas med den från ett plank.

S E

Nämndens ordförande har inte varit behörig att överklaga mark- och miljödomstolens dom å nämndens vägnar. Den ursprungliga överklagandeskriften har dessutom inte varit egenhändigt undertecknat. Överklagandeskriften som är undertecknad är den som gäller och denna har kommit in för sent. Mot bakgrund av detta ska mark- och miljödomstolens dom anses ha vunnit laga kraft. Ovanför tomterna i söder finns ett skogsparti bestående av granar, tallar och björkar som är mycket högre än hennes tujor. Det är inte styrkt att skuggningen på Y kommer från tujorna. Även om tujorna skulle bidra till skuggningen i viss mån har mark- och miljödomstolen i sin dom hänvisat till praxis och förarbeten, som visar att domstolarna har haft en snäv syn på vad som avses med en betydande olägenhet. Nämndens och länsstyrelsens beslut om att skuggningen från tujorna utgör en betydande olägenhet strider mot lagstiftningen och mot rättspraxis.

Mark- och miljööverdomstolen har hållit syn på fastigheterna X och Y i Sollentuna kommun.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Genom de behörighetshandlingar som getts in till Mark- och miljööverdomstolen är det utrett att nämndens ordförande varit behörig att överklaga mark- och miljödomstolens dom å nämndens vägnar. Mark- och miljödomstolen har vid sin rättidsprövning bedömt att överklagandet kommit in i rätt tid. Mark- och miljööverdomstolen har inte någon laglig möjlighet att överpröva detta beslut.

Ärendet har påbörjats före den 2 maj 2011, vilket innebär att den tidigare plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, ska tillämpas i målet.

Av 3 kap. 17 § första stycket ÄPBL följer att tomter ska hållas i vårdat skick och skötas så att betydande olägenhet för omgivningen och trafiken inte uppkommer och så att risken för olycksfall begränsas.

Vad Mark- och miljööverdomstolen har att ta ställning till i förevarande fall är huruvida skuggningen från de tujor som finns på S Es fastighet, X, utgör en betydande olägenhet för grannfastigheten, Y, och om det därmed funnits förutsättningar för nämnden att meddela föreläggande enligt 10 kap. ÄPBL.

I förarbetena till bestämmelsen i 3 kap. 17 § första stycket ÄPBL anges att vegetationen inte får tillåtas växa så högt att den i oacceptabel grad skuggar grannens tomt (prop. 1985/86:1 s. 523 och 524). I förarbetena till 3 kap. 2 § ÄPBL – som innehåller motsvarande bestämmelse för byggnads placering och utformning – sägs bl.a. att det vid bedömningen av vad som i det enskilda fallet är att betrakta som en betydande olägenhet för omgivningen även måste beaktas områdets karaktär och förhållandena på orten. Toleransnivån kan alltså variera mellan olika platser (prop. 1985/86:1 s. 484).

Prövningen av om skuggning från en tujahäck eller annan vegetation kan anses utgöra en betydande olägenhet måste ske utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Av betydelse för prövningen är bl.a. i vilken omfattning skuggning sker och hur det aktuella området ser ut i övrigt. I den förhållandevis sparsamma praxis som finns på området har domstolarna varit restriktiva med att bedöma skuggning från olika typer av vegetation som en betydande olägenhet (se bl.a. RÅ 1993 not. 521).

Mark- och miljööverdomstolen har vid syn kunnat konstatera att Y ligger i ett lummigt område och gränsar mot ett skogsparti i söder och väster. Fastigheten är förhållandevis liten och möjligheterna att ha uteplatsen på annat ställe är begränsad. Det kan vidare konstateras att några av tujorna, i förhållande till uteplatsen, är placerade bakom bostadshuset på Y. Dessa kan inte anses bidra nämnvärt till skuggningen på uteplatsen. Den skuggning som de övriga tujorna medför når inte uteplatsen förrän tidigast omkring kl. 16.30 på eftermiddagen. Med hänsyn till att skuggningen från tujorna endast omfattar några timmar per dag och med beaktande av att det även i övrigt är ett lummigt område där viss skuggning får tålas, finner Mark- och miljööverdomstolen vid en samlad bedömning att tujorna inte i oacceptabel grad skuggar grannfastigheten Y. Även om skuggningen från tujorna innebär en viss olägenhet för ägarna till Y, kan vad som framkommit i målet inte anses utvisa att olägenheten är betydande i den mening som avses i 3 kap. 17 § första stycket ÄPBL. Mark- och miljööverdomstolen finner därför, i likhet med mark- och miljödomstolen, att det inte funnits förutsättningar att besluta om föreläggande rörande tujorna. Överklagandet ska därför avslås.

Mark- och miljööverdomstolen tillåter med stöd av 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar att domen får överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2012-11-20

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Henrik Löv, tekniska rådet Carl-Gustaf Hagander, hovrättsrådet Margaretha Gistorp, referent, och tf. hovrättsassessorn Helen Blomberg. Domen är enhällig.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Emilia Virtanen.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-05-04
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 352-12

KLAGANDE

S E

MOTPART

Miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun
Turebergs torg 1
191 86 Sollentuna

SAKEN

Föreläggande att åtgärda tujor på grund av skuggning

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2011-12-22 i ärende nr 4032-10-16896, se bilaga 1

DOMSLUT

Med ändring av länsstyrelsens beslut upphäver mark- och miljödomstolen punkterna 2–4 i beslutet den 18 november 2010 av Miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun (§ 121/2010).

Dok.Id 272796

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00

BAKGRUND

De tidigare ägarna till fastigheten Y anmälde till Miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun (miljö- och byggnadsnämnden) att tujor belägna på grannfastigheten X innebär en betydande olägenhet på grund av den skuggning som tujorna orsakar på Y. Miljö- och byggnadsnämnden förelade den 18 november 2010 S E, ägare av X, att minska tujornas höjd till högst två meter senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft. Föreläggandet förenades med ett vite. S E överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Stockholms län, som avslag överklagandet.

P och Å W förvärvade fastigheten Y i februari 2012.

YRKANDEN M.M.

S E har yrkat att mark- och miljödomstolen upphäver föreläggandet vid vite. Hon har anfört i huvudsak följande. Det är i målet inte visat att det är tujornas placering som begränsar kvällssolen på Y. Om domstolen skulle finna att det är tujorna som skuggar grannfastigheten så är skuggningen inte att anse som en betydande olägenhet. Tujorna ger tomten inte heller ett inhägnat intryck eftersom tujornas sträckning endast är 5,5 meter av den totala tomtgränsen om 25 meter mellan Y och X.

Miljö- och byggnadsnämnden har bestritt bifall till överklagandet.

P W och Å W har anfört att de upplever tujorna som en hög mur och att den orsakar skuggning av deras fastighet.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen har vid syn på fastigheterna konstaterat att det på S Es fastighet X står flera tujor, 4–5 meter höga, vid gränsen mot

grannfastigheten Y i öster. När man vistas på uteplatsen på Y, som är belägen strax intill bostadshuset i söder, bildar tujorna en tät och hög avskärmning i väster. Tujorna sträcker sig dock inte så långt söderut i gränsen mellan fastigheterna och bidrar därför till skuggning på Y först ganska sent på eftermiddagen.

I förarbetena till bestämmelsen i 3 kap. 17 § plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, uttalades att vegetationen inte får tillåtas växa så högt att den i oacceptabel grad skuggar grannens tomt (prop. 1985/86:1 s. 523–524). I praxis har domstolarna haft en ganska snäv syn på vad som avses med betydande olägenhet i bestämmelsen.

Med beaktande av förarbeten och praxis kan tujorna på S Es fastighet inte anses avskärma och skugga grannfastigheten i oacceptabel grad. Mark- och miljödomstolen finner därför att det inte är fråga om en sådan betydande olägenhet som avses i 3 kap. 17 § ÄPBL. Det har därmed inte funnits förutsättningar för miljö- och byggnadsnämnden att besluta om ett föreläggande rörande tujorna. Föreläggandet vid vite ska därför upphävas på det sätt som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 25 maj 2012.

Anders Lillienau

Maria Backström Bergqvist

I avgörandet har deltagit rådmannen Anders Lillienau och tekniska rådet Maria Backström Bergqvist. Föredragande har varit beredningsjuristen Annica Johansson.